

A. H. 13432

... dicitur ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...

... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...

Fratris baptiste mãtuani
ad lodouicũ fufcararium
parthenices cõmendatio.

GW. 3263

XV. Qu. 1143, 5

Faint, mirrored text bleed-through from the reverse side of the page, appearing as ghostly Latin or Greek script.

Frater Baptista: Natuan^o Carmelita Lodovico
Fulcarario ac Joāni Baptiste Refrigerio vi
ris integerrimis. S. P. D. 2 bellū meum cui qz
Marię virginis historiā cōtinet parthenice titul^o est duoz an
noz lucubrationē tibi et Joāni baptiste Refrigerio dicare
et sub vroz noim inscriptionib^o cōdere cōstitui Et ne qis hoc
abre z temere factum existimet cām breuiter explicabo: Au
per in cēnobium nr̄m dirē pestilētig immisso veneno toti vr̄
bi cēperam^o esse timori. pellebamur non a colloquio tātum
verum et a p̄spectu hoim: z ab omni humano cōmertio tan
qz basilisci qui solo visu noxi dicuntur longe prohibebamur.
Attoniti eramus: lababant genua: nutabant animi. Domi
mors imperabat foris brumale frig^o quotidianę pluuię an
nonę caritas z publica fames Bellozum strepit^o. hominum
saluti suę cōsulentium seuera custodia: aqua z igni interdicti
videbamur. vndiqz timor vndiqz calamitatum cōfertissima
acies aduentare nunciabātur: interclusi eramus: nec vlla vi
debatu cuadēdi via: omnia mortem intentabāt: z erat vna
salus miseris nullam sperare salutem. Tu cum Refrigerio
nostro credo a deo missus in atra densissime noctis calligine
cēcutienti mihi tanqz cum auroza matutin^o lucifer diem ape
ruisti. spem vitę cōfirmasti. xenia misisti. in amplas ac mag
nificas cedes tuas hospicio me suscepisti: lautissime elegātissi
me pauisti. Nec quod magis miroz videbaris hęc tātā pere
grino z hospiti prestare sed parenti s; deo ipsi nullum demē
tię: nullum misericordię: nullū liberalitatis officium p̄ter
misisti: omnia omnium v̄tutum munera mihi rite persolui
sti. Erat mecum Frater Petrus Nevolarius calamitatū
mearum semper fidissim^o comes z bernardinus Tridinus
qui beneficioz vestroz magnitudinem admirātes sepius
aiebāt se nisi oculis vidissent nunqz credituros i hoc tam cor
rupto z pdito sęculo tātum i quoqz superesse v̄tutis. Vos
calamitatem meam i sęlicitatem cōuertistis. vos mihi quod
Diomedis Daunus quod Olyssi Alcinous quod Euander
Aeneę: quod progenitori nostro Helie fuit sareptana mulis
er quod Christo Factus et Lazarus Et proculdubio Lo
dovico mihi hęc omnia considerāti verum videri posset qd

a ij

valgo fertur tuam scz gentem ex antiquo illo romane frut-
tis robore ppagatam: et a fulco quodam: q̄ tum crario perat
cum Romanoꝝ colonia bononiam missa est nomeꝛ & genus
accepisse. huic taꝛe origine cognomeꝛ astipulatum attestat
antiq̄tas: tua & tuorum maiorum dignitas respōdet tuoz &
morum integritas: & publica fauet opinio. q̄s em̄ non credat
tam clare prestātibꝫ familie egregium aliq̄d fuisse principiuꝫ:
facile igit̄ & ego in hanc suam venirem nisi altera verior tue
gētis cōstaret origo: Nam ppli bononichis annales & diaria
perscrutātibꝫ euidens est tuā fuisse vnā ex ijs nobilibꝫ potē
tibusqꝫ familijs sic em̄ illas appellāt quas post miserabile pa-
tricię tue stragem & deplorādam euersionem ad instaurādum
vrbis decꝫ totarius impator bononiā misit: sed hāc originem
oim̄ victrix obscurauit antiq̄tas. dignissima p̄culdubio & ve-
nerādę maiestatis fuit hęc origo gentis tue sed lōge maioris
glorie splēdorisqꝫ est tot vnestātium ciuium vt stemata docēt
feracissimam fuisse tot p̄clara viroz ingenia tulisse tot vru-
tibꝫ quasi stellis quibusdā claruisse tot laude dignos nepo-
tes p̄genuisse: quoz quidā nō ad minutaz sordidarum ve sz
maximaz & reipublicę valde vtilium rez negociationē se cō-
tulere: & summa fide diligētia solertia patrimoniū amplificā-
tes nouas cedes extruxerūt extractas expoliuerūt auxerūt
qꝫ fundos cōpararūt: diuitijs opibusqꝫ lōge lateqꝫ splēdore
rūt. quaz partem inopi partem templo p̄tem suis opportu-
ne ponētes optimoz ciuū pijsimozqꝫ christianoꝝ sibi me-
rito nomeꝛ acquisuerūt. Quidā summa cum gloria legū stu-
dia sequuti nō suo tātum vep̄ & futuro sculo max̄ immodi-
profuerūt: qualis egyptias fuit cuiꝫ adhuc in diuit. Dominici
cēmiterio marmoreum sepulchꝫ magnis extractū impēsis
ostendit̄: fuerūt complures alij quoz quom̄ oportuit opera
et p̄silio reipublica vtilia est: & q̄ summa pietate patriā cōplexi
res p̄claras prudēter fortiterqꝫ gessere: qualem Pomeum
perhibēt equitem auratum & iure cōsultissimū rez humanā
eum diuinarūqꝫ peritissimū. de cuiꝫ acri ingenio strenuitate
facūdia & in om̄ i priuato publicoqꝫ munere prestātia quo-
tidie apud maiores natu cū admiratiōe sermo est: & oim̄ qui
eum nouerūt iudicio summū patrię decus fuit & ornamentū

Extant apud te L. O. duice cōmentarij q̄ plures orationū di-
uersis i legationib⁹ ab eo scite docte sapiēter q̄ habitaz in q̄
b⁹ disciplinaz oīm sacrarum p̄cipue scripturaz cognitio in-
gens dicendi vehementia ⁊ immēsa patrię charitas elucescit
Ex tam claris igit̄ fontibus nō potuerūt nisi optima flumi-
na deriuari. nec mirum est te virtutum amatorem ⁊ cultorem
esse p̄bitatis quę tui generis radiabus incocta est. p̄terea
nec p̄ longa temporum spacia nec p̄ mala huiusce vitę nostrę
contagia potuit eneruari. Est p̄fecto vt videre videoz ma-
gnum virtutis adiuuētum claris ortum esse parentib⁹. solēt
em̄ iuuenes q̄ aliquid in volis habēt ne degenerare videātur
maioz suozum dignitatē emulari ⁊ ad paternaz laudum as-
pirare felicitatem: sic philippi nomē Alexādrum sic maioris
aphricani gloria minorem Scypionem sic Cęsaris Julij fa-
ma Octavianū excitauit: sic deniq̄ Pyrrhus Achilleides
erat animosus imagine patris. Te q̄ L. O. duice q̄q̄ deo na-
tura ducēte tuisq̄ annitentib⁹ studijs virtutem amas non pa-
rum antecessoz tuoz te iuuare p̄nt imagines: quozū mores
equare vt arduū ⁊ difficile sic certe ⁊ pulchz est ⁊ laudabile.
Te vero refrigēri silētio preterire nō possum ne tuoz in me
meritoz: quę p̄pe infinita sunt oblit⁹ videar. scribā igit̄: quę
et necessitudis nrę fuerint exordia: ⁊ eiusdem p̄petuo conser-
uādę sint munimēta. Ex eo tpe quo primū bononiā veni sp̄-
ciāduerte te mox grauitatem: vitęq̄ honestatē cum optimis
lraz studijs sic cōiunxisse: vt facile cōicere possem te in opti-
mū ⁊ preclaz virum breui euasuz: qđ ⁊ rei cōprobauit euen-
tus. Nam ad p̄ns nec meliorem nec cloquētiozem ciuem te
habet feracissima prestātium ingenioz Bononia. Tu p̄dō-
peianę magnanimitatis: ⁊ catonianę itegritatē emulator tā-
to patrię tuę fact⁹ es ornamēto: vt de te dici possit illud Ma-
ronis nostri Elitis vt arboribus decori est: vt vitib⁹ viuę: vt
gregib⁹ Lauri segetes vt pinguib⁹ aruis Tu decus oē dijs.
Extāt em̄ plures abste edite orōes et eplę ciceronianā maie-
statē redolētes: ex qb⁹ quātum ingenio ⁊ doctrina polleas fa-
cile dignosci p̄t vnde nec sine magna animi voluptate ea lege-
re ac p̄legere possum. extāt ⁊ poemata tua: q̄ tusca lingua plu-
rima composuisti tāto ornatu tāta venustate tāta felicitate

a iij

cōdita vt et mihi ⁊ oib⁹ vsui sint in miraculo habeātur. Ta-
ceo tuā in patriā pietatē: ⁊ in amicos fidē ⁊ pstantiā. placuit
mihi sp in primis tua in deū optimū scā religio. Scpius qdē
sacra loca ⁊ cenobia adis: Dei bonos seruos colis ⁊ venera-
ris: placuit itē qd parētem tuū peritissimū olim physicū: qui
Quicenā et Hippocratē: diu viuēt publice interptans me-
dicinā florētissime docuit incredibili qdā studio ⁊ pietate sp
obseruaueris. ptereo splēdidas affinitates partos ī patriā ⁊
extra honores: hęc em quoniā fortunę bona sunt: nec quenq;
meliorē faciūt: licet fm peripateticos ad hūane felicitatis cō-
sumationē faciant: nunq; ad amandū quēpiam me allicē po-
tuerūt. Sz vt sermonis nrī pncipio finis pntire videatur
vn digressi sum⁹ reuertamur. bñficia nup a vobis ī me colla-
ta recensēbā: vt nō leuem fuisse cām ostenderem quę ad pfati
libelli mei donationē ⁊ ad hoc tenue gratitudis mun⁹ me ad
hortata ē: illo sum nrā tendebat orō. Solebāt romani vete-
res cū qui ciuē seruasset ī bello corona q̄ ciuica dicebat insigni-
re: qd si apud eos tātus honor erat et q̄ alium seruasset quātū
ego ne ingrāt⁹ sim te Refrigeriūq; facē debeo q̄ nō ciues me-
os ⁊ frē ⁊ tm. sed ⁊ meipm deo mouente viāq; monstrāte ser-
uastis: Decorari vos oportet hac nrā et si paupe corona tm
q̄ a generosa mēte pueniat digna est: quā letis fronte ⁊ tran-
quillo vultu accipiatis: quę celestis ⁊ verę beatitudis vobis
sit presagium virtutum vestraz monumētū ⁊ amicitię nrę p-
gnus īmortale. Ab inēte state quom sub paternę disciplię
cura educarer ⁊ postq; ad sancti mōtis Carmeli seueritate
me cōtuli vbi int viros qui Helia heliseūq; pphetaz sanctissi-
mos exprimē conātur i. m diu vixi sp accepi bñficioꝝ accep-
toꝝ nullo pacto decere memoriā amittē sz oportere de referē-
da grā sp cogitare: ⁊ nunq; obligationē dissimulare. Quan-
tas igit potero grās referā quas si referre negabit inopia v-
bis agā. sin agere nequiuero saltē habebō. Ad pñs ergo mu-
nisculo isto cōtenti eritis: qd vobis tota mētis intēctione di-
co factur⁹ multo ampliora si possem.

¶ Valete.

Apologeticon ad Eosdem.

Noniam fortasse cōplures rei vt mos ē nouitate per
lecti ⁊ si nō perlegēt tamen parthenicen nrām sub ve
stris iam iam nomib⁹ edendam ne in aliquam male opionis
morbidum incidāt volo quendam salutaris antidoti synthē
sim eoz mentib⁹ adiuuere. Omnes tamē premonitos vo
lo si qd meē iucūdisimē parthenice decoris ⁊ venustatis des
est multum aut deesse q̄s dubitat: impatiētī Refrigerij desi
derio totū imputādum esse cui⁹ lōgis p̄tib⁹ expugnat⁹ me ex
orari ⁊ libellum q̄si implumes pullos añ temp⁹ passus sum
euolare de nido. Nec erat ei⁹ aliud desiderū q̄ vt sanctissimē
fugis laudes a plurib⁹ legerent ⁊ parthenice nrā poetico ves
tita decore de ecclesiastico pdiens gymnasio populi i se con
uerteret intuitū. S; nescio an qd voluit obtinebit: pia sunt
vota: s; metuo ne nō felici fraudentur exitu. nam nec q̄ debu
it luna cruciata ē nec hōim mētes vt esse deberēt affecte sunt
Nam dum quisq; tempoz vicio cumulādis opib⁹ aut augē
dis honorib⁹ operam impedit liberales artes intermittuntur: q̄
inter humana bona solē sunt vix dec⁹ ⁊ honestissimū peculiū
S; de his alias: nūc ad p̄ns institutū accedamus. Elidebor
fortasse cōtra ⁊ cōsuetudinem ⁊ p̄fessionem meam nimū ex
cādesceret Rhodio seu Lyndio herculi sacrificare: s; si nō ni
hil qd neq; p̄positum ē limitem excessero detur rei cōtra quā
dicturus sum indignitati ⁊ iniuriē quam quotidie patimur
meminerit quisq; Mosem iusta indignatione commotum
tabulas dei digito scriptas cōfregisse. ⁊ cōsideret diuū hie
ro nymū suor detractorū quos sepe canes noīat maledictis rē
dere coactū tāto nōnunq; stomacho moueri vt ⁊ si nunq; iu
sticiē ⁊ veritatis aliquñ tñ modestiē ⁊ grauitatis videat obli
t⁹ Et q̄s aduersus hos iniq̄s iudices vocem non tollat q̄ assē
due cōtra mei siles tam inepte tā p̄terue tam p̄caciter tā pe
tulāter obloquūtur: Quāt vos leuib⁹ studijs oblectari: nec
carnia decere religiosum vix. hęc p̄denatōis nrē cā est p̄tra
hos duce veritate param⁹ expeditionē. hi p̄culdubio si erro
rē suū p̄gnoscerēt si saperēt ⁊ itelligerēt in eternū silētū ob
mutescerēt. Et si q̄tiēs peccāt atramēto linrent vt q̄runda
ludoz lex postulat Andromada ⁊ Demnone nigriōis eēt

Uellem Hieronymū legissent & sciret an mulierem alienige
nā bello captā postq̄ decaluata est ī matrimoniu ducere lice
at: Quid sit egyptū vasis aureis & argenteis omniq̄ p̄ciosa
suppellectile spoliari ab hebreis. Quid mystice significet tē
plū dei & arcā legis auro barbarico decorari: qd̄ est q̄ Salo
mō. i. dei sapia tēpli materiā & ornamentū om̄e ex libāo phe
nicia & gentilium insulis aduexit. Quid ē Regina sabroꝝ q̄
erāt ethnici arabie ppli tantā odoramētoꝝ copiā hierosoly
mā ad pacificū regē attulisse. Quid ē tres magos auro thu
re & myrrha chāstū in cunabul' adorasse: & barbara pegrina
q̄ lingua mariā salutasse. Cur putas Joseph et Mosem oēm
egyptioꝝ sapiam didicisse? Certe p̄ hęc & his filia significat
om̄e qd̄ in t̄ris boni erat siue rez siue p̄monis christo deberi.
qd̄ ipse postea ex̄psit dicēs quom̄ exaltat' fuero oia traham
ad meipm: & de numero oim̄ nō est eloquētia nec poesis: q̄s
angeloz vob' o critici reuelauit ab illa generalitate duo hęc
excludi: Quid est qd̄ in psalmo legit myrrha & gutta a vesti
mētis tuis a domib' eburneis ex qb' delcāuerūt te filiꝝ regū
in hōre tuo. Astitit Regia a dextris tuis ī vestitu deaurato
circūamicta varietate. hęc & si ad vtutes & mores referri vi
deant' nihil tñ phibet & ad eloquiū p̄monisq̄ varietatē extē
dē: nā teste iob lex dei & p̄mo multiplex ē: nec vnā h̄z iterp̄ra
tionē cū auctore paulo vnusquisq̄ ī sensu suo abūdet Uelle
ne toties bonos icesserēt antiq̄ssimos & sc̄ssimos hebreoz vi
ros sciret nō legisse modo s̄z & facitasse vsus & poemata poe
tasq̄ fuisse. s̄z alio noie carmē appellabāt: nā cātica psalmos
hymnos magis vocabāt q̄ poemata: vt illud Te decz hym
n' de' in sion. & illud: psalmū dicite noi ei': & itez sumite psal
mū et date tympanū psalteriū iucundū cū cithara. & itez in
psalmis iubilem' ei. et itē illud exurge psalteriū & cithara. nō
nunq̄ & carmē dicūt vt illud carmē deo n̄ro: s̄z quid de voca
bulis ē cōcertatio cū eādē rē esse p̄stat quā greci psalmū et
hymnū dicunt nos carmē appellam' & vsus: Dicite: moyses
sc̄s fuit: scripsit moyses carmē: & illud filios & filias iussit edis
cere. An David sc̄s est: at David psaltes citharcdus & poe
talyric' fuit. Audisti cū legeret' ī psalmo Exurge glā mea ex
urge psalteriū et cithara. Audin audin' psalteriū & citharā

gloriā suam vocat. Sed quid quasi in re dubia hęsitam? Inter
roga doctissimos hebreoz: lege hieronymū fidelissimū inter
pretem. Credo ego dauid z naturalis z moralis phię studio
fissimū fuisse: z poetico diuinōq; spū non unq; tātum incalu
isse vt aliquādo pphetaret nō aduertēs qd diceret. audi psal
mum celi enarrāt gloriā dei z opa manūū ei? enunciat firma
mentum. audi z alium. Delectasti me i factura tua z i operi
bus manūū tuarum exultabo. Et paulo infra redarguēs eos
qui a sciāz cōtemplatione cessant subiungit. Vir insipiens
nō cognoscet et stult? non itelliget hęc. z in alio psalmo legit
de? scientiāz domin? est. Dicite. Hieremias sanct? est: at ipse
numeris L breuos scripsit. quo genere poematis prim? Si
monides apud grecos vsus dicit. Quid de Job sentitis: ma
gna pars calamitatum ei? heroico versu hieronymo teste de
currit. O sapientes viros z dignos quib? ecclesię credam?
habenas: pscrivere volūt carmina. pscrībētur ergo Mosi da
uid hieremię z iob īmortali veneratione digna volumina. ab
quo aio estote iudices: nec p̄cipites ī niam ruatis. date diei
dilationē. peregrini testes adducēdi sunt. sed qd ē vos rogo.
die noctuq; i ecclesijs carmina legim? z cātam?: vos ipsi. onū
q; adestis cum canit Jam lucis orto sidere. Eōdior alme si
dez. Alas dici nuncius lucē p̄pinquā precinit. Aurora lucis
rutilat. Lux ecce surgit aurea. Aetna celi gla: btā spes mor
taliū Altitonantis vnice castiq; ples regis. Q q; glifia luce
coruscās. Sanctoz meritis iclytra gaudia. Iste cōfessor dñi
beat? Salue scā parens enixa puerpera regem. Qui celum
terrāq; regit. adestis inq; cū hęc z id gen? alia vel legūtur vl
canūtur: tacite cornicamini: quę auditis laudatis: talib? pla
cari deū confitemi: hęc poetaz carmina sunt: z poetaz carmi
na vultis explodere. idē placet z displicet. idē p̄batis z ipro
batis quod quantum vitium sit dialecticos interrogate. sati
us vobis erat tacuisse et digito compescuisse labella. debeba
tis ea saltē diuinę scripturę vba timere. ve vobis qui dicitis
bonū malū malū bonū ponentes lucē tenebras z tenebras
lucē. Tre incōcine nugę p̄claris igenijs scādaliū sūt: scis vtu
tū conatib? obsistūt. accidię ignauicq; semia spargūt. Q oge
aliter loquit? est Christ? scrutamini scripturas inquit: et in

discipulos trahi visus est q̄ parabolis apologis persiles tar
dius itelligerēt cū dixit adhuc ⁊ vos sine itellectu estis. Isti
vt arbitror q̄dē sua bona (vt aiūt) volūtate cōtenti itellectū
excolere negligunt: huiōi vita si bona sit nescio: certe eā hiero
nym⁹ rusticam vocat Ego existimo bonū vix esse nō posse q̄
vel sua vel alioꝝ prudētia non regat: oportet ergo istos si bo
ni esse curāt vel quē dicim⁹ scire vel scientib⁹ credere. Credāt
ergo nobis: ⁊ sileāt ⁊ nos quoq; receptui canemus: Aiunt
sanctos viros ignaros litteraz fuisse: fateor de quibusdam:
sz erat ī eis dei spūs rerum omnium scrutator ⁊ doctor: Ru
des erāt inquit apostoli: non ificioꝝ eos cum electi fuerunt
rudes fuisse: sed expoliuit eos christus: ⁊ disciplinē suę magi
sterio formauit. Cur paul⁹ vas electionis appellatus est: an
q̄ pię volūtatis motu ferretur / non vtiq; sed q̄ diuinę legis
et scripturaz erat armarium. sic hieronymo placet. si aliē sen
titis vel hieronymo prudētiores vel pessimi hominum estis
quia nec prudētes estis nec prudentibus assentitis. Tria ho
minum genera canit Hesiodus. vnum eorū qui quē agenda
sunt vident aguntq;: et hi quidem optimi sunt. Alterum eo
rum cui et si nō videāt videntibus tamē obediūt. ⁊ hi quoq;
boni sunt. Tercium penit⁹ inutile ⁊ abominādum eoz. scz q̄
nec sua vt dixi nec alioꝝ prudentia gubernātur. propterea in
psalmo dī gens stulta ⁊ absq; consilio: vtinam itelligerent ⁊
saperent ⁊ nouissima puidere. Colenda ergo sunt īgenia
scrutādę scripturę rimādi codices: euoluēdę historię. Augu
stini vba subiiciam sic em̄ in libro de doctrina christiana nos
instruit dicens philosophi maxime platonici si quē fidei no
strę cōsentanea dixere non solum formidāda non sunt. verū
et ab eis tanq; ab iustis possessoribus ī vsum nostrum con
uertēda: respondebūt fortasse de philosophis augustinū nō
de poetis loqui: verum aiūt. sed nunq̄d poetę phi sunt: Quę
sentētia illa est discite iusticiam moniti non temnere diuos.
Et illa: morte carent animę: Et illa quę inq̄t apud inferos
purgari. Quę quis apud superos furto letat⁹ inani. Distu
lit ī seram cōmissa piacula noctem: nō ne omnes platonice ⁊
verę imo ⁊ catholice. Empedocles phūs orator ⁊ poeta fuit
tragedias ⁊ xerxis trāsitum carnie scripsit. homerus ⁊ phi

lofophus ⁊ poeta fuit: putavitq; omnia ex aquis pgenita nā
oceanum omnium patrem dicit. Ille ipse de quo Augustin⁹
ait plato poeta fuit: poemata edidit ⁊ tragedias. Lucretius
poeta fuit ⁊ philosoph⁹. Marcus Manl. phus ⁊ poeta. Ma
cer phus ⁊ poeta. Quintus Serenus et Ausonius medici
et poete: Quom⁹ Vergilij georgica legis phiaz legis. Lota ene
is ethica est: docet em̄ quo pacto vir fortis omnes casus fer
re debeat: quid ī omni fortuna sentiēdum quid dicendum qd
ve tacēdum sit. Et magn⁹ est in eo libro ceterisq; similib⁹ nō
eloquentiē solum sed omnis sciē sapiēq; thesaur⁹: ⁊ licet iste
pueris tradātur sunt tamen viriles senilesq; lectiōes. Sed
ne forte dicere audeāt apud antiquos ecclesie doctores ⁊ ma
gistros nullā fuisse poesim facile nāq; ī id mendacium plabe
rentur nullā habentes historiaz notionem volo eoz occur
rere delicto ⁊ ne se tāti criminis reos faciat obstare. nobile psy
chomachie opusculum christianum habet auctorem. ⁊ ma
stigophori castigatoresq; nostri videbitis illic signēta ⁊ p
sopopcias ubique resonare. Quid de paulino nolanc vrbis
episcopo hieronymi cōtemporaneo ⁊ familiari? Mōne pul
cherrima que adhuc extāt ⁊ semper extabūt excudit poemata
ta: Cum adhuc adolescentul⁹ essei. i et a studijs ecclesiasticis
more illi⁹ etatis abhorrerem forte ī ea poemata incidi: ⁊ car
mis suavitare delectat⁹ aīm ad res diuinas paulatim appu
li: ⁊ ex illo tempore sacrarum litteraz studiosior fui. sic pcor
accidat ijs qui mea legent: ⁊ fiant libelli mei quasi apostolica
retia ⁊ trahēdis ad christū homib⁹ laquei tenaciores. Am
brosium mediolanēsem archiep̄m et Bedam presbyterz ta
ceo: quoz alter Ambro. scz pulcherrim⁹ ⁊ pindaricam of
ficinā redolentes hymnos odasq; venustissimas alter de cō
ponēdis versib⁹ libellum cōscripsit. Certum est mihi cū his
prestātib⁹ viris malle carpi q; vobiscū o censores mei ab im
perito vulgo pdicari. Volo ante istoz oculos iuencū hispa
num statuere quem iter illustres viros ⁊ doctissimoz chri
stianoz catalogo hieronym⁹ enumerat vt accidat eis quod
a persio dr. Virtutem videāt intabescātq; relicta. Prodit
o zoili nr̄i: videte viz sacris initiatū mysterijs lauro corona
tum: musis vndiq; cinctum lyra tenētem: currite ad rarum

hoc et grāde spectaculum: sed caue ne repente culpetis: lau-
datur a hieronymo. hic igitur immensam euāgelicę legis maie-
statem versib⁹ inclusit heroicis: et idem alij fecere christiani et
grauissimi et sanctissimi: quorum cum op⁹ erit mentionem fa-
ciem⁹: non em̄ hāc volum⁹ in vestras durissimas frōtes esse
ultimā expeditionem Et quā carmen vituperāt inspiciam⁹
quid carmē sit: quid mali concludat. iudicio meo licet ita car-
mē definire. q⁹ orō sit strictiori pedum lege cohercita: et orna-
tissimum dicēdi gen⁹. quid hic mali latet: qd non poti⁹ boni⁹:
sic rez naturę pspiciūtur quom p analysim in picipia causas
qz resoluūtur. Quō quid i se mali cōtineat nō video: q videt
edat. pedib⁹ esse cohercitū quis malum putat: at hęc est tota
carmis natura. Dicant isti malos esse vsus q sepius in vsus
malos venire. at at. si ppter ea res malas dicūt: qd peius au-
ro de quo illud phor. lidis.
quid ligno qd equis qd ferro peius: quę tot belloz incēdij
terra mariqz vsum prebuere: mala erit tellus malū mare ad-
dam⁹ totum illud Hesiodi.

mala sydera: qb⁹ nōnunqz male vtunt⁹ astronomi. Concedo
magnę vanitatis poesim nō suo sz abutētium vitio fuisse mi-
nistra. Sz Maria magdalena qd fuit: Math⁹ apls: Pau-
lus quondā lup⁹ rapax qd fuit: et tu fortasse qd aliquādo fu-
isti: nō sunt destruēdę res bonę q malis vsib⁹ seruiāt. sed ip-
sis si fieri potest seruiatis castigādi sunt puerse vtentes. Qui
genes inqt res quę p naturam bonę sunt dum his male vtū-
mur nos ad pctā deducūt. nō est mala res: vidit em̄ de⁹ cun-
cta quę fecerat et erāt valde bona: sz abusus malus est carmē
omnem orōnem fateri malā necesse est. si em̄ quod in aliq⁹ ge-
nere nobilissimū est malum est totum gen⁹ malum est. sz nō
lo i hostes dialecticis ampli⁹ terminis pugnare ne se insidij
cir-
cūueniri querātur: nec volo illū imitari q dixit mutem⁹ dya-
peos: danauimqz isignia nobis Aptem⁹: dolus an vtus qz
in hoste reqrat. Eolo apto campo collatis signis milite vir-
tute duce veritate iusto Marte decernere. Dicit poesim inuē-
tum esse gentiliū: et ppter ea respuendā: si consecutionū quas
modo neoterici cōsequētias vocāt legem agnoscerēt pul-
as

ista diceret: si aliqua perfecte virtutis vena viueret in istis non
esset nobis ista certadum palestra. sed ad omnia aduersa pas
tieter et equo animo perferenda me semper illa Gregorij maxime ad
hortata est sententia que inquit. quod flagellum grano quod for
nax auro quod lima ferro hoc facit tribulatio viro iusto. Item
illa. tolerandi ubique sunt mali: quia Abel esse non potest que cha
in malicia non exercet. Tolerare ergo debet: tacere non debet
Cuius malus est inuictor: malam rem esse respondet. male er
go sunt lingue lingue quare (ut aiunt) inuentrix est Carmenta:
male grece quare auctor est cadmus: male omnes artes libe
rales que sunt inuenta paganorum. nihil erit in hoc mundo boni pre
ter id quod in hortis istorum aut agris nascitur. Non utentur fabri
ferra non ascia non perpediculo non terebello: nec nautice malo
antennaque quorum omnium inuentez. Dedalus fuit. phibeas
et currus quem priam? excogitasse dicit Erichthomius. Sep
tineruis lyra mercurij est: caueten. usici. Istis quom? egrota
bunt ne ad sitis medici: Ars enim vestra descendit ab Esculapio
synthesim mitridaticam ne dederis. is: pontici regis est condi
mentum. Neque hec manifesta deliramenta cum sint nec confu
ratione egeant: ad alia obiecta transeundum est. Damnamam
esse poesim voluit quom? falsa deridendaque contineat. et illius
versiculi persequo freti festuca moliuntur leonem occidere. Nam
miranda canunt et non credenda poetarum. Cur non potius illud
horatij proferunt. Dicte per carmina sortes. Et vite mostra
ta via est et gratia regum. Nil intractatum nostri liquere poetarum.
Quid ad hoc aliud respondebo que quod a lactatio firmiano vi
ro et christianissimo et doctissimo in diuinarum institutionum li
bro dictum repperi: Dicam igitur poetarum veracissimos esse. sed
oportere volentem eos intelligere premonitum esse non nomina
solum sed res ipsas apud poetarum et sacros codices aliquando signi
ficare res alias: et sic fieri ut considerati tantum voces et prima
vorum significata non solum poetarum sed et scripture sacre tex
tus insulsi falsique videantur. ut est illud in psalmis. Lineam de
egypto transtulisti: eiecisti gentes et plantasti eam. Dux itineris
fisti in conspectu eius et plantasti radices eius et impleuit terram
operuit montes umbra eius et arbusta eius cedros dei: Extendit
palmites suos usque ad mare: et usque ad flumen pagines eius.

b i

Ut quid destruxisti maceriam ei? et vindemiāt eam oēs q̄
p̄tergrediūtur viā? Exterminauit eā aper de sylua: ⁊ singu-
laris fer⁹ depastus est eā. Si q̄s poetaz nostrorū hęc texu-
set fabulā scribere diceret. hic igit̄ non solū quid voces s; etiā
quid vocū significata designent aduertēdum ē: et ita qd̄ p̄ vi-
neam qd̄ p̄ maceriā quid p̄ radices ⁊ palmites qd̄ p̄ aprum ⁊
singulare ferum exprimē voluerit subtiliter inq̄rendū: Et ī
euāgelio de vinea ⁊ torculari de patrefamilias ⁊ vinee ope-
rarijs: de filio prodigo: ⁊ huiōi alia multa que fabulis simili-
ma videbūtur si iniquū sortiātur it̄pretē: Similimodo s;
que apud poetas inueniūtur fabule pertractent veraces iue-
niētur. Cum Dēdal⁹ bellerophontes ⁊ perseus volasse dicit̄-
tur qd̄ per volatum it̄elligi debet nisi celer aduent⁹: Quom-
in lupum mutet⁹? Lycas ⁊ dicit̄ quid lup⁹ nisi rapacem violē-
tumq; latronem ostendit. Quid est Halcyonem in auiculę
trāsisse figuram? Nempe nihil aliud q̄ post Ceycis viri fa-
ta in illius auiculę mores transmutatam. Vel huiusmodi
volucres solitarias ⁊ quā assiduo luctu mērentes ⁊ halcy-
oni similes ostendere poetę voluerunt. Et de similib⁹ idem
iudicium est: bucolica carmina canere ⁊ meditari est pastores
et rusticos effingē. Comēdias scribere est mediocris ⁊ ifine
fortis p̄sonas exprimere: ⁊ auditores lectoresq; mores hoīm
varios docere. Et poetę p̄prium est veritatez sub aliquo ve-
lamēto nouę decētisq; figure recitare sicut muliēs ad aiorū
voluptatem veros panes sub auum nōnunq; figuris ⁊ bru-
torū imagibus abscondūt hinc metaphore hinc some topie-
seu prolopopcie apostrophe ⁊ tropologie omnes ⁊ sthema-
ta descendūt: quib⁹ ad euidenti⁹ ⁊ ornatus eloquēdum non
poetę solum sed ⁊ sacre pagine p̄phetarum p̄cipue die noctu-
q; passim vtunt̄: legite libz Augustini de doctrina chustia-
na: legite bedę librum quem de huiōi figuris edidit nostrorū
id est ecclesiasticorū auctoz semp exempla subiiciēs. Quod tā-
ti ornat⁹ studiosi sunt poetę vicio datur: at si equū est hoc iu-
diciū deo ⁊ nature vicio datur q̄ terras tāto arborū herba-
rumq; viriditate ⁊ floz varietate decorarint: q̄ celo tātum-
dec⁹ addiderint: q̄ auroz luciferūq; tāte venustatis gra-
tia vestierint. sed nec p̄pterea muliebrem cultum admittunt.

quem vtiqz admitterem? si sine mētri: in nostraz periculo & virtutum detrimento fieri possz. laudare deum bonum est. q̄nto comptior laus erit magis vnumquē. iqz delectabit magis ad legēdum iuitabit: corda magis excitabit: sed huiōi laudes hymnosqz barbari lingua nō prestabūt. arte op^o est & ingenio: ars hęc dicēdi ars est & maxime poesis cui^o tanta est ad persuadēdum dissuadēdumqz vis vt etiā manifeste falsa credi coegerit. ab indocto artifice Chrustum fingi licet: nonne et a perito: cōmūbus v̄bis & sermone rudi deum laudari nefas putat: at cur nō egregia limataqz licebit oratiōe: hęc aut poctarum est quib^o prestātissimum dicēdi gen^o cōuenit. Nec fuit ad cōfutādā deorum vanitatē vtilior vlla q̄ poctarū lectio: ipsi namqz deorum furta sceleraqz detegūt: & deos ipsos q̄s laudare vident^{ur} explodūt. Non timebun^o igit^{ur} ad res diuinas trāsferre carmē: & nr̄e diuitias orōnis si quę sunt in medium ad apostolorz pedes afferre. si ornate laudare bonū est ornate laudare meli^o est ornate laudare nō optimum erit. Ego si optime nō potero benedicere conabor: si bene loqui neq̄ uero et si frigid^o obstiterit circum precordia sanguis saltē belle cōcedet. Nolo talētum mihi traditum more serui neqz abscondere. in templum dei quisqz quod p̄t offert: calix aque frigide non cōtemnitur. puto ego quom ad poeticum exercitiū. me cōuerto si qd apti^o erit q̄n hęc rara avis est a deo mihi dari a deo inqz qui trin^o est non ab Apolline: & quotiens Apollinem nomino nemo sit tā vecors & leuis vt putet me verterez deoz statuas istaurare velle: neqz em̄ plastes sū s; p̄ apollinē id itelligo q̄ nois ethimologia scdm Chrysippū oñdit. s. q̄ sol^o est & nō multi. itelligo igit^{ur} en̄ de q̄ dicit^{ur} Audi isrl^o deus tu^o vnus est qd si eodē mō iouē hoc est iunātem patre seu more gr̄eco diespitrem deū vez vocauero: p̄ hęc noia falsis dijs iposucere mēdaces fuere qz reb^o malis bona iposucere vocabula: nec erāt illoz deoz hęc nomia: nostri dei erāt et sunt: qui ita sol^o est vt trinus tamē sit: sol^o siue vt nostrorum vestigia nō omitam vn^o in essentia trinus in personis: ipse vere iuuans pater est: & eum iouem appellari nihil est aliud apud intelligentes q̄ rem aliquam ab iniusto possessore ad proprium dominū reuocare. Qd si eo q̄ quidam dē mō iup

piter est appellatus nō placet deum nostrum iouem id est iu-
uātem patrem nominari ⁊ si bona que dñs falsis imposita fu-
ere nomina. nō est fas ad verum deum trāsmigrare hoc quo-
q; nomen deus reticebim⁹: nam iuppiter de⁹ dictus est: sum-
mam igitur illam virtutem que summa prouidētia omnem
mundum regit ⁊ condidit non vocabimus deum quoniam
tali aliquādo vocabulo demones qui in idolis includebātur
vsi fuere. Antiquus ille falsus erat iuppiter: noster autē de-
us verus Iuppiter est. in his tamen sanctorū patrum sentē-
tiam imitari semp cōsiliū fuit ⁊ est eritq; dum spūs hōs re-
get artus. Nōnunq; etiam veterum deorū nomie stellas ip-
sas vel aliquā dei creaturā intelligo: vt p vulcanum ignem p
martem stellā que in quito orbe est vel bellum p cererem ter-
rā vel triticum. vel panem: p neptunū ⁊ nereā mare p nym-
phas aquas: p musas scias exprime volui vt asperitatē vo-
cabuloꝝ euitem et vt carmibus maior insit venustas: que si
sec⁹ fierēt sicca arrida ⁊ nimium seuera tetricaq; viderēt. Fa-
ti nomie non illā causarū seriem vnde volūt quidā nos cogi.
sed dei ip⁹ volūtatem decretumq; vt sepe numero Scru-
us in vrgilium exponit significari volo: nōnunq; etiam ⁊ ip-
sam siderum celiq; virtutem et si nobis necessitatem non im-
ponat tamē in hęc inferiora corpa seu simplicia sint vt elemen-
ta: seu mixta impfcā vt ros ⁊ grādo: seu pfecta aiata inaiata
ue: plurimū posse nulli sapiētī dubiū est qđ si qđ manifeste ī-
dubitateq; velit agnosce theologorū ⁊ scoti p̄cipue in secūdo
sniarū commentaria legat ⁊ q̄stioes. Cum fortunam domino
nō deā deūuc aliquem cogito s; occultā aliquam latentemq;
eā in aliqñ ⁊ p̄speritatē felicitatēq; Quia hęc euitare pulchꝝ
poema cōdere volētī difficillimū arbitror. qđ si veteres poetē
quorū fecim⁹ mentionem hęc euitare studuerūt id fecisse arbi-
tror qđ nōdum penit⁹ illoꝝ deorū cult⁹ euauerat: s; postq; vi-
ctor oīm deorū fact⁹ est christ⁹ ⁊ vbiq; positis p̄sidijs fugata
est demonum militia: licet eorū nomib⁹ impune vti. Tūc re-
gni nouitas talia cogebat moliri ⁊ late fines custode tuerit:
at nūc nō submoto. s; extincto hoste licet p̄dā recensere oua-
tiones triūphosq; celebrare: opima spolia deo nrō suspende-
re: trophæa plurima ponē: quo tātē semp duret fama victorū

ric. **M**ūchostes inimici christi q̄ aliquñ fidē p̄seq̄bant dñi sc̄z
falsi nūc in ei⁹ pedum scabellū cōuersi sunt. calcant eos pedib⁹
christ⁹ ambulās sup aspidē ⁊ basiliscū ⁊ cē. ulcās leonē ⁊ dra
conē. Scuto circūdat nos veritas ei⁹ nec timem⁹ a noctur
no idolo latrię timore Angelis sc̄is de⁹ mādamit de nobis vt
custodiāt nos i oib⁹ v̄ijs nr̄is. Si veterē deoz memoria tol
leret christi magna ex pte apud vos glia lateret. nō fuit speci
osus de numātinis triūph⁹ qm̄ nullę exuie in pōpa visę sūt
at de perseo macedonię rege pulcherrimū spectaculuz fuit q̄
ipse int̄ ciues suos captiuos captiu⁹ rex sonātib⁹ cathenis po
pulo romano applaudēte duct⁹ est in capitolium: nos q̄z sc̄pi⁹
dñicā victoriā memorātes iouē ceterosq̄ deos noiam⁹ sicut
in fidei simbolo pylatū: in euāgelio chaiphā ⁊ herodē. Tunc
mirabilior ⁊ iucūdiōr triūph⁹ est quom̄ captiu⁹ ipsi dignos
cunt: ⁊ scitur hunc regē esse illū filiū regis hūc fuisse ducē illū
centurionē qui nozūt quāto cultu oīm Romani Iouē ve
nerē ⁊ martē: atheniēses Minervā: libyci Junonē Ephesū
dianā: Rhodiū ⁊ delphici phēbū venerati sint: mirabit̄ tāta
mūdi mutationē q̄ nō nisi diuina virtute fieri vllō pacto potue
rit: q̄ hęc ignorat neq̄ admirat neq̄ p̄siderat. **H**ęc miret̄ vl
l⁹ si cynosurā si elicen nomio ⁊ huiōi multa: h̄z em̄ qlibet ars
sua q̄dā peculiaria vocabula qb⁹ artificē vti necē est: ⁊ huiōi
vocū simulachra penit⁹ horrere vl̄ ignorātis ē vel supsticiosi
Cynosura vocabulum est paganoz res at̄ dei: ⁊ si vis oīno
paganoz vitare grāmaticā non habes qb⁹ noib⁹ opa dei no
mines. **S**z vt aliquñ finē iueniat orō hęc missa faciem⁹. si hoc
vnū addiderem⁹ q̄ videlicet tēp⁹ hoc nostz videt̄ esse de quo
p̄pheta loquit⁹ est quom̄ dixit futuz temp⁹ in quo pard⁹ cū
agno ⁊ crudelia aīalia cū māsuētis impune habitaret: ⁊ quo
puero innocuus esset serpēs ⁊ feras truculentasq̄ bestias mi
naret puerulus: hęc iudicio meo de puero Christo ⁊ de dñs
gētilib⁹ intelligi p̄nt: quare nō est ad p̄ns nobis ab illoz noi
bus metuendum magisquam scorpio cui recisa sit cauda: vel
vespaci sit euulsus aculeus: puer paruul⁹ qui dat⁹ est nobis
minat ista oīa. **E**t puer iste est q̄ cū dulcissima m̄re misit i os
n. cū canticum nouū carmen deo nr̄o **C**aucāt ergo isti ne de
illoz numero sint de quibus dicit̄ trepidauerunt timore vbi

h iij

nō erat timor. vbi nō timor erat hoc est in pctis: mīme trepē
dāt. Glolo sciāt nrām quā suam tutiorē esse viā: nā z sti laur
dādis diuis reb⁹. ōnihil modū excederem tñ in hoc excessisse
q̄ defecisse lōge meli⁹ est. Theologoz em̄ regula ē cum dat nō
tus ad augēdū ac tū melior est excessus q̄ defect⁹. Ipsi nō ta
cēt z tanq̄ fuci pec⁹ ignauū nos apū sedulitate laborātes in
sectant: z mellifluis nr̄is opib⁹ insidiant. Ex itegro citamur
in iudiciū. pp̄t humana studia dicūt vapulasse hieronymū z
liuētes scapulas reportasse. S; o stulti z tardi ingenio ad ea
capiēda que clariora sole ad vitē humanę iūstructionem sub
oculos vros de⁹ ingessit. Cur p̄cor hieronym⁹ vapulauit: q̄
rōncū vtriusq; testamēt⁹ laborādo se fecerat interpretē? Ab
sit vt ego vnq; in hanc vestrā fallacē sniam trahar. Gloluit
de⁹ nouū vtriusq; instrumentū p̄ hieronymū trāferi volu
it ergo z illa sine q̄b⁹ id fieri nequibat. at q̄s grāmaticę igna
rus etymologiā nesciēs orthographiam nō agnosces p̄lodig
nullū iudiciū hñs historiaz vacuus poetaz oratorūq; inimi
cus tā varium tā multiplex op⁹ cōsumare potuisset? hi sunt
qui laborē. z dolorē non p̄siderāt: digni q̄ magni patrifamili
as curatores sint: vt sub vmbra iacētes oparioz sudorem ri
deāt. Glidi nōnullos ex istoꝝ numero q̄ se postq; Alexādr̄i
grāmaticiet Esopi v̄siculos didicē cōsumatos grāmaticos
arbitrent: z postq; dialectices z legū aliqd̄ addidicerūt s: so
lones z chrysippos existimēt: postmodū quom vel augusti
ni vel hieronymi vel hilarij aut alteri⁹ ex his q̄ latinā linguā
tenuere p̄ferē aliqd̄ hēsitāt tacent mussant: audisse v̄ssimu
lāt. doceri pudet. ignorātia cruciat: dicūt aliā esse nūc aliā tūc
fuisse grāmaticam: z quom dicūt oportere illam que tūc erat
nō ignorari: q̄ scdm̄ illā cōscripta sunt euāgelia pauli z alioꝝ
aptoꝝ eplē magnoz doctoꝝ libri qui vtiq; magni nō fuissent
nisi periti grāmaticę fuissent respondēt satis esse summa seq̄
vestigia rez: z suū quoddā Catolicon venerantur qd̄ pluri
bus erratis q̄ pardus maculis aspersum est. At cur igit va
pulauit hieronym⁹? Nempe q̄ artis suę arma ad obsequiū
christi tardius reuocabat: q̄ opes quas ab egyptijs abstule
rat nō dabat hebreis: q̄ aurum a persis acceptum non ferre
ad christum: q̄ Cedros in lybano cēsas ad templi fabricatio

nem nō traheret. Audiuistis: intellexistis: posthac silere vos
debet. audiēt iterum nos interpellare. poetas calumniantur
q̄ multa in eorum libris obscene dicta turpiter facta reciten-
tur: possemus ob eādem cām sacros codices damnare in qui-
b⁹ sodomitarū scelera idololatrarū impietatem multoꝝ stupra
et adulteria incestus quoq̄ ⁊ scelerib⁹ omnib⁹ scelera imma-
niora didicim⁹ si respōdeas in sacris libris post scelera recita-
ta p̄cnarū ⁊ vltionis mox fieri mētionem vt moneat lector a
peccato ad supplicia necessarium esse trāsitum: hoc q̄z de poe-
tis polliceri possem: nam raro magna illa scelera cōmemorā-
tur quin insequitē ruine ⁊ excidia subiungātur Cur tarqui-
num regno pulsum dicūt: cur cesarē interfectum? Cur He-
ronē ⁊ alios deo. ⁊ humano generi inimicos impatores tru-
cidatos volūt: mortes ruinas euersiones cruciatuq̄z flagi-
tijs deberi vbiq̄z predicāt. vtz hac responsione dimissa q̄ sa-
cris nolo cōferre p̄fana cōfiteor multa esse in gentiliū libris
abomināda. que si quis a bonis plurimis que in eisdem libris
sunt segregare nesciat. libros non legat: noxi sunt: venenosi
sunt: mortiferos experietur. si vero prudētie tm̄ in eis legen-
dis habuerit quātum in legēdo melle pre se ferunt apes: secu-
rus legat: Et nō me sed magnum basilium doctissimū ⁊ san-
ctissimum inter grecos doctores ⁊ episcopos prius cōsulat:
grecas latinasq̄z bibliothecas perlustrat. inueniet in omni ec-
clesiē ctate ⁊ cum plātabatur sub apostolis ⁊ cum rigabatur
sub martirib⁹ ⁊ potabat ligabaturq̄z sub doctoribus qui elo-
quētes erāt eloquēter dixisse ⁊ qui gētilium studioꝝ profece-
rāt exercitio gētilia cum nostris semp cōiunxisse. Nec obij-
ciāt euāgelica simplici nuboq̄z sermone tradita: obijciā ⁊ ego
hominem nasci nudum: nō panes s̄z triticum oriri: Nō con-
templātur isti opa dei: sunt em̄ vt arbitror curum terras ⁊
eclestium inanes: audiāt gregorij sentētiā de deo em̄ loquēs
ait. Et si omnium bonoꝝ sit ipse largitor tamē nostre fructū
exerit industrie. si igit̄ det tibi de⁹ rude lignū metues illud ad
edificādē dom⁹ structurā ad quā illud petieras dolādo lenigā-
doq̄z aptare? Dat tibi q̄ ad corpis ⁊ animi vitā necēaria sunt
de⁹: Et tm̄ in his dādīs arte vti ⁊ industria vt tuo q̄z si inge-
nio vales locū relinq̄t exercitio. data ē lex q̄s phibet eam de

darare interpretari a lingua ⁊ linguam transferre: nouis vobis
ornare: nouo dicendi genere includere? Si tu hoc nescis ob-
mutescere: sciuit hoc Hieronymus Rufinus Origenes ⁊ alij cō-
plures eterna memoria dignissimi viri quos fecimus ⁊ quom-
oportunum tempus erit in posterum faciemus mentionem. Vos
iste superaddendi aliquid ornat⁹ gratia ⁊ studio pietatis cepit
ab apostolis precepit iesus ap̄lis a sinam cum pullo adduce-
re: de frondibus ⁊ de sternendis vestibus tacuit: ad it totum
apostolica superaddidit industria. Tu ista cōsiderans nō fri-
gescis: ignauiam tuam nō dum despicias? H. nunc ⁊ vobis vtu-
tem illud superbis. Si dicam⁹ istis prosam quoque numeris
ligari ⁊ orōem quam solutam vocat quibusdam pedum ar-
ticulis incedere vel merideret vel prosam deinceps sibi ipsis
interdiceret adeo cōscientiarum suarum nitore cōsulit. sed Grego-
rius et Ambrosius ⁊ sanctissimi ⁊ doctissimi nō solum non
negaret vix ⁊ negates curi indignatiōe submoueret ⁊ sepe
sepe vsos cōfiterentur: quod in eorum prefationibus quibus in missa-
rum solemnibus vtitur ecclesia manifeste deprehendit. tāto sale
cōdite sunt tāta alacritate exultant tāta felicitate mouent tā-
ta venustate mēsuras incedunt vt ijs etiā ad quos est sermo nō
placere nō possint. Quid igitur poesim horretis: excutite ex
oculis calliginem: densam hanc nubem abigite ne Marciā
prudētiam imitari videamini qui si haec fama est vt cornu-
ce impetum intercluderet lapideum pontem quo flumis inde pre-
terfluētis ripas cōmitterebatur reuerterunt. sunt nōnulli qui zelo
dei quidem sed vt arbitror non scdm sciam exarsita illa ⁊ grēcā
phrasim redolētia vocabula quibus quasi margaritis ambicio-
sa poetarum oratorumque superbit orō diuis reb⁹ annectere nefas
putat: sed istorum miseranda potius quā cōfutanda snia: et blande
monendi sunt legant Augustini de christi natiuitate sermo-
nes si alia maiora volumina vel nō intelligunt vel nō habent in-
ueniēt angelum ad virginem missum paranympum vocari:
virgini astitisse paranympā credulitatē. quid alacrius quā iu-
cundi⁹ quā phalerati⁹ quā vt ita dicā superbius illo augusti de
Ephraimone quā incipit per miraculū virginis part⁹ in quā nescio
Virgiliū ne an Lucanū magis studuit emulari: quē quom-
lego spiritū quodā poetici furoris accētor ad carmen quemad-

modum olim Timotheus phrygio cātu dī Alexandr ad ar
ma cōcitasse. audi augustini vba sunt. tūc luna recedentibus
astris p̄ mediam celi semitam pulchris aurea motib⁹ ibat: et
iter suū radijs aperies campos placidis accessib⁹ honestabat
Dum ergo roseę polum faces ⁊ noctem fulgurātia astra di
scernūt tūc insolitum repēte natura lumen extimuit. pauit
subito stelliger axis ⁊ astra tremula famulantur ad cunas.
bucusq; Aug⁹. Elides hęc vboꝝ series quāta eliquētīc spu
ma luxuriat quāto dicēdi ferat impetu quāto rutilat illustra
ta splēdore: q̄s neget hunc poeticum fuisse furorem: poterat
tūc veraciter de se dicē est de⁹ in nobis: agitāte calescim⁹ illo:
multo maior solito videbat afflatus est numine q̄n iam pro
pioꝝ dei. Quis nō rideat si videat prognem a cornu vel cyg
num ab anserē de nimia cātus dulcedie pavonem a nyctico
race de nimio cultu cyreneos ⁊ hispanos equos a testudie ni
mia currēdi velocitate culpatis. Si indiscreti sic impruden
tes sic malecircūspecti sum⁹ vt quicq̄d vires nr̄as excedit q̄c
quid a nr̄a cōsuetudie fugit malum. putem⁹ Sed q̄d est aiūt
q̄ apud boetium Severnū phia vocat musas scenicas thea
tralesq; meretriculas: opportune ⁊ p̄ p̄portūncalā hanc
cōdidistis Amici. respōdebo: nec p̄ salute v̄ia modo curari ve
litis parcem⁹ impensis: eia ⁊ hāc morbi vestri radicem extir
pen⁹: has hostilium copiaz reliq̄as vna excursiōe deleam⁹.
duo sunt genera poetarū: vnum eoz qui paulo vltra prima
grāmaticę rudimēta p̄ucti quos sciolos hieronym⁹ appel
lat adeo sibi placēt vt audaci p̄sumptiōe sibi polliceātur mā
tuancę gaudia fame. hi sunt de q̄b⁹ Augustin⁹ inq̄t iulibro de
doctrina christiana hęc siliqua intra dulce tectoriū crepitā
tes quatit lapillos. hi ne paz s; mltā scire videant scripturā
sacram irridēt: quicq̄d maroniano vel Ciceroniano caret le
pore dedignātur: liberaliū artū exptes sola aurium delecta
tione trahūtur: audēt ⁊ cōtra catholicā veritatem aliq̄n sen
tīre: in q̄d scelus nemo vnq̄ nisi leuis ⁊ insipiēs ⁊ ipsis veri
tatis inimic⁹ abductus ē. horum ego ⁊ si aliq̄n quom i seculo
erā circa litteraz studia nunq̄ tñ vitam imitatus sum: dedit
m̄ mibi bonoz oīm dator de⁹ vt a sciētīis indissolubilē sic ad
bñ beatęq; viuēdi curā constantē aīm. hoz igit scenicę sunt

musq; & popularis aure favore aucupantes. est & alterz poeta
rūgen⁹ quod maro n^r studuit emulari: qđ exprimit quom
inqt felix q̄ potuit rex cognoscē causas: atq; metus ois & in
exorabile fatū. Subiecit pedib⁹ strepitūq; acherōtis auari:
et paulo ifra. Sin has nō possum naturę attingere pres fris
gid⁹ obstiterit circum p̄cordia sanguis rura mihi & rigui pla
ceāt in vallib⁹ amnes. & q̄ sequūtur. hi sunt modesti graues
circūspecti humanaz diuinarūq; rez studiosissimi: malētes
esse q̄ videri: p̄ssimi dei cultores: religiōis non p̄tempores
vt primi s; amatores obseruatoresq;. Quales t̄pib⁹ suis fues
re linus orphxus Hesiod⁹ homerus & n^r maro: q̄ quanq; fal
soz deoz cultū extollāt minus t̄n plectēdi sunt q̄ hi n^rē tē
peltatis poetę: illi em̄ vel tempoz vicio vel sua ifelicitate de
cepti quo errorē suū t̄p̄ant h̄c vident: hi x̄o sub nouę legē
grā p̄creati & beneficētissimi dei donoꝝ ingrati veritatē quā
aliū summus lgenij corpis. s; laboribus quasi fugiētē sequuti
sunt oblatā respūit: repertā abūciūt. q̄ si pertinaciter cōten
dāt boetium oēm dānass. poesim: & quis animis aduertite si
post ea x̄ba rediit ad x̄sus: si plura excudit poemata. Glide
bitis grauisimū sanctissimūq; viz & oīm sciaz peritissimū
eo p̄cipue t̄pe quo religiōi scitatioq; maxime vacabat quom
scz carceris squalore confect⁹ ingruentē mortem sp̄ opperie
bāt non cum sc̄nicis s; cum veris sacrosanctisq; musis labi
tasse: Dircen inuisisse sub eurotę lauris discubuisse Stoan
et academiā perlustrasse. aristotelicis cōgressib⁹ vsum fuisse
cum gentilib⁹ nostra miscuisse. Nō horruit iste prest̄tissim⁹
veritatis inquisitor: & inuētor gr̄coꝝ barbas barbaroz tia
ras frendentes peregrino sono linguas: quoscūq; veritatis
amicos & clientes inuenit amplexat⁹ est. siue ille poeta fuerit
siue orator siue latinus siue barbar⁹ siue maur⁹ siue seres siue
ethiops siue scythā q̄ veritati astipulat⁹ est nobiscū in ea pte
cōsen sit veritas em̄ teste aristotele nunq; veritati repugnā
re p̄t. Nō quib⁹ linguis quibusue vocabulis vteremur legē
fer noster christ⁹ ostēdit nec quomodo loquēdum s; quō vis
uendū sit expressit Immo quo magis istoꝝ durę ceruices cō
tundātur ipse christ⁹ linguaz oīm doctor fuit quom quinq;
gesimo a resurrectione die sp̄s paracet⁹ in linguis igneis apo

Itouo ... pa ... opa em dei circa creaturas idiuifa ee dicim⁹.
nec illis assentior q non varijs linguis loquutos sz dum he
braice loqrent a diuersaz linguaz homib⁹ intellectos volut
aplos: cui⁹ opionis cofutatio qz loco isti non zuenit in aliud
temp⁹ est differēda. Discāt isti nō me sed aplo docēte genera
linguaz z iterptationē sermonū que sine poetaz cognitiōe
fieri nō potest dona esse spūs sci: discāt aplm ipsum nōnunqz
poetaz vsū fuisse testimonijs. discāt fuisse quosdā magne
et scitatis z sciē viros in ecclesia qui Virgiliū poetā gentile
apxtasse velint cū dixit iā noua pgenies celo demittit alto
Jam redit z vgo: redeunt saturna regna. Resipiscāt
igit z sint tardi ad loquēdum promptiores ad audiendū:
meminerit in magni patris familias domo non vni⁹ generis
nō vni⁹ vsus tātum vasa: in vno hoīs corpe non vnum tm
membz sed plurima esse his nāqz diuersoz generum instru
mētis: z si non tu tamē opus habet christ⁹: ad cui⁹ obsequiū
suadēte in secūda eplā ad corinthios aplo corp⁹ animumqz
et oīa corporis animiqz bona que in nobis sunt z quotquot
futura sunt cōuertere ipso fauente pponimus.

¶ Finis.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

20

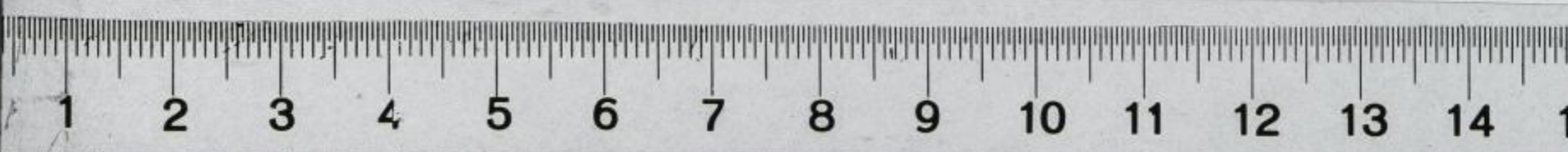
**Opera aurelii clemē
tis prudētii**

*Carissimi Virginius Dignatus
asolimus salutem in christo
Opera aurelii clementis prudentii*

15417

1143 11-8

Quinq; panes non opalescunt in uilo uino
Quinq; deus panes fregit. p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
His hominū laqueatū uisū p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
Implētur nimio m[er]ito fraguūdo corbe. et muluūi r[ati]oq; in
Bis semi: eterne tanta est opulētia n[on] o[mn]ia. **D**

Petrus p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
Consciū insignis p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
Uidit ab inferna te laqueatū uisū p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
Apparet scissum fractis foras. n[on] o[mn]ia n[on] o[mn]ia. **D**
Unde putrescentis redierit manib[us] sepulchri. **D**

Agel sanguinis. milon[is] q[ui]l. ilquor r[ati]oq; in
Campus acheldema. h[ic] sceleris m[er]ito d[omi]ni. **D**
Uenditus. c[er]e p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
Sanguinis hoc p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
Infelix collum laqueo p[ro]p[ri]o. **D**

Domus Cayphe
Impia blasphem[ia] cecidit. totius ecce Cayphe. **D**
In qua pulsata est alapis. facies. **D**
Hic peccator[um] manet. **D**
Uita ruinosis tumulis sine fine. **D**

Columna ad quam flagellatus p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s
Uinctus in his d[omi]n[is]. **D**
Annexus. tergum dedit. ut seruire flagellis. **D**
Perstat adhuc semper. **D**
Nosq; docet c[er]e p[er] se et gemellas. p[er] se et motuq; b[er]s. **D**

Pallio saluatore.
Traiectus p[er] utruq; latus. **D**
Christus agit. sanguis victoria. **D**
Tūc crucibus duo discordat. **D**
Contiguus negat ille cum. **D**

Domus oluētū

Aurelij prudentij Constantiensis biterreni archidiaconi
theosis dicitur si tñ volum dicitur et recte dicitur
tetos dicend? est compitatus in tñ for qd dicitur sit pido

Prologus in Apolloniam

St tria summa deus: trinū specmū viget vna
Corde patris genitū est sapientia filius ipse
Sanctus ab eterno: subsistit spūus vltim non hū

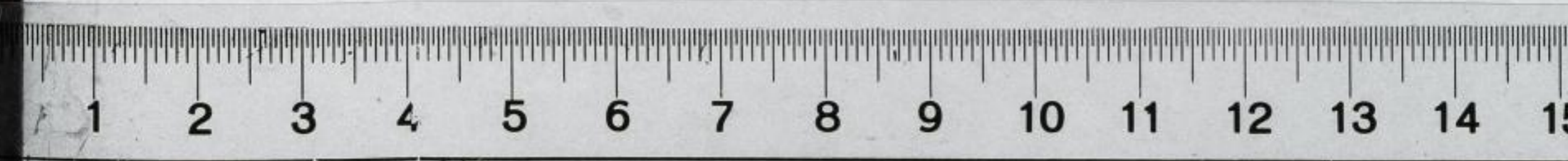
Tempore nec senior pater est: nullū in omni
Nam sapiēs retro semp deus edidit ex se
Per quod semp erat gignendū ad spūū vltimū
E dere sed xbum patris est: at cetera vbi
Assumptum gestare hōiā vbi pater pater
Conciliare patri. dextraq; in sede locat
Spiritus ista dei cōpletū dicit ipse fructus
In populos carisma suū diffundere promptus
Et patris et christi virtutū vbi vbi vbi

Item Alius prologus

Jambus Senarius et quatuordecim
Jambum. et in medio Spondeum vel
tur pyrrichio.

St vera secta? (te magister consulo)
Rectam ne seruaues fidem
An viperina nō cauemus cognata
Et nescienter labimur
Arctam salutis vix viam discernere est
Inter reflexas semitas
Tā multa surgunt perfidorū compita
Lortis polita erroribus
Obliqua sese conferunt diuoria
Hinc inde textis orbitis

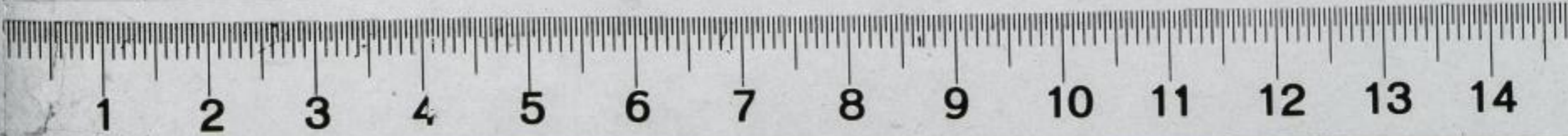
[Handwritten scribbles and marks on the right side of the page]

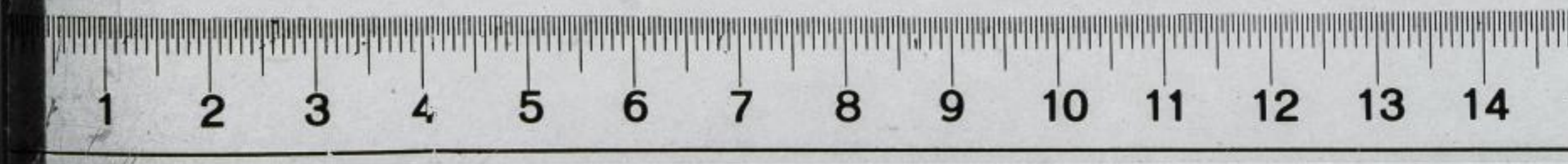
Sz regem summe z mede de ...
 Atqz ideo rex dñm z sup omnia regem ...
 Carnis habet mediam quoniam patris z stygia ...
 Defluit his gradibz ...
 Est de est z homo z sic nobis ...
 Omnia pcurrit natura ...
 Ut sursum patris in gremio ...
 Mortua que fuerat ipse ...
 Hec fore cum velle ...
 Nos oculis manibz ...
 Experti heroum ...
 Pulcor. z viso ...
 Hec est nostra salus ...
 Hoc sequimur. nunqz ...
 Appellare patrem ...
 Matum nosse ...
 Spiritus inter sit ...
 Sic tñ hec costare ...
 Tres faciam: tribz ...
 Nec pater ipse autem ...
 Scim? ab innata ...
 Sit soboles. nec sit ...
 Sine pater natus ...
 Perquam ridiculum est ...
 Mascendi noua mater ...
 Eiderit natumqz sibi ...
 Nil falsum aut mendacium ...
 Qui pater est gignens ...
 Filius auctore. vt genit ...
 Summus z ipse ...
 Unde in vtroqz ...

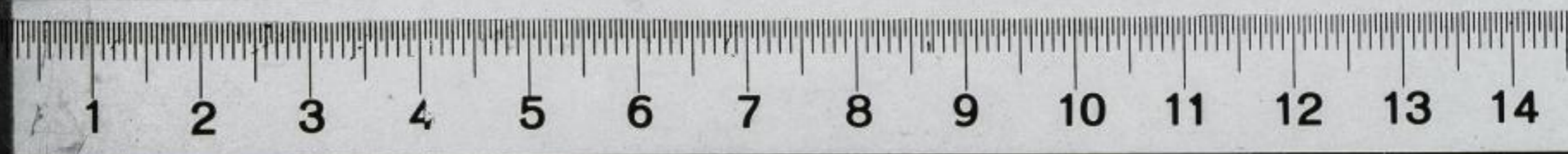
Sic fit ut eternū cretum
 Illo auctore satum
 Hec tu si dubites nati
 Perdit. catholica nō
 De grege thurifero.
 Devotus cippo. ficuln
 Quin potius
 Fonte vetustatis: p
 Scriptoris. quem nō
 Fabula nec veteris
 Nec sago clangore
 Rem docuere dei: sed
 Ipse de trepidum
 Ambuit eloquio. seq
 Minimz meminit
 Orbis principio nō
 Informasse patrē
 Fecit ait condens
 Ora dei: quidnam
 Nō erat. atq; deo
 Cum domin' faceret
 Christ' forma pateris
 Cōdunur in faciem
 Venturo in faciem
 Possum multa sacris
 (Ma refugis) qui te
 Nim materis
 Esse deū. velut illud
 A dño dñs flāmas
 Quis dñs? de quo
 Siderea spectat

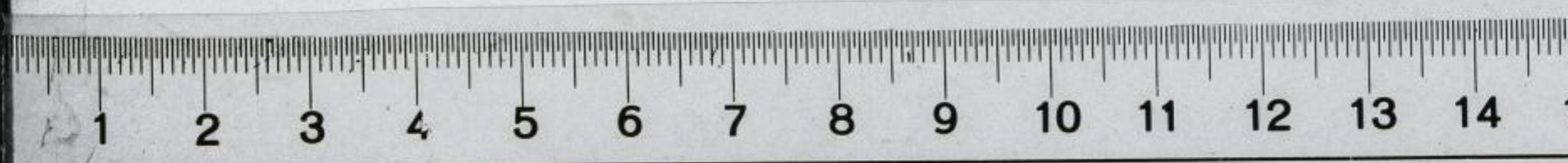
Quorum in festo fouerunt omnes	...
Terrarum populi pyreneorum.	...
Circumfer choros ex utroque sexu	...
heros. virgo. puer. senex. ancilla	...
Vestrum planite rite fructuosum	...
Laudans augurium scilicet Hymnus	...
Mittis aurore in arboribus Quans	...
Reddantur panis et vinum conuenas	...
Hinc aurata fouent in arce recta	...
Blandum litore erret inde murmur	...
Et carmen freta ferata pangant	...
Quum tempus erit fluente mihico	...
Cum te tarraco fructuosus heri	...
Soluerit supplicio regem ab igni	...
Fors dignabitur. rucis in odam	...
Tormentis dare prosperante busto	...
Dulces endecasyllabos reuoluens:	...
C Erat illis in turba episcopi	Augusti et Eusebii
gū diaconi...	...
... in som amlesq	...
... in regem epimul mole	...
... in honore	...
... Ecclesie Sufriane	...
M etrum Sicomum Denastrophon	Constantine
Coriambo et Syriehio.	...
... in complem patrio folium.	...
... hic sub galerio duce	...
... qui tunc illyncos	...
... concessum sibi in arboribus	...

Linguat magistri feriatas sanguine
Ludu discipulis volupe est
Doctor seuerus quos nunquam corrumpit
Uincitur post terga manus pollicis amictu
Adest acutis agmina armati
Quatum quisque odij tacita coeoperat ira
Effudit ardens felle rursus hylero
Coniiciunt alij fragiles inq; erga tabellas
Frangunt. relisa fronte ligni puluere
Buxa crepat cerata. genis impacta crucis
Rubetq; ab ictu cyruus surgens pagina
Inde alij stimulos et acumina ferrea vibrat
Qua parte aratis cera solge scribitur
Et qua secti apices abolentur et quous hira
Rursus nitescens inuocatur area
Hinc foditur christi confessor et inde secatur
Pars viscus intrat molle pare fundit curam
Omnia membra man? pariter fixere ducere
Londetq; gutte vulnere simul
Dator tortor erat q; summa pupueerat infans
Qua qui profunda pforas viscerum
Ille quidem qm percussor morte mensura
Seuire consuevit dolor spiculis
Hic quanto interius vitalia cocita punit
Plus dat medice dum necem ne applicat
Este precor fortes. et vincite viribus annos
Quo desit quo supplicat crudelitas
S; male conat? tener infirmulos laborat
Tormeta crescunt dum facellit carnis fer.
Quid gemis (exclamat quidam) tute ipse magister
Istud dedisti ferrum et armasti man?

Non erulescis stulte pago deo...
 Te tanta semp perdidisse ob...
 Quos diis ineptus obtulisti...
 Quos trulla peluis cantans...
 Fracta et liquata conculerunt...
 Ignosco fatuis hec tñ vulgaribus...
 Quos lana terret discolorum...
 Quos sepe falsus circulator...
 Quibus omne sanctū quod...
 Edentulaz cantilenę suaserint...
 Vos eruditos miroz et doctos...
 Per pensa vitę quos gubernat...
 Nescire vel diuina vel...
 Quo iure cōstent. quanta...
 Quicquid creatum est...
 Deus perennis res inestimabilis...
 Non cogitando non vidento...
 Excedit omnem mentis...
 Nec comprehendi visibus nostris...
 Extraq; et intra complet...
 Intemporalis anteq; primus...
 Esse et fuisse semper vnus...
 Lux ipse vera. veri et...
 Cum lumen esset lumen effudit...
 Ex luce fulgor natus hic est...
 Pater vna patris vis et vna...
 Vnusq; ab vno lumine splendor...
 Pleno refulsit claritatis...
 Natura simplex pollet...
 Et quicquid vsquam est vna...
 Cęlum solumq; vni marini...

An corpus egru languoreis periret
Cum sepe morbos maior armos sentiat
Non vngulaz tanta vis latens fodit
Mucrone quatum dira pubis plenis
Nec sic inusta laminis ardentibus
Uel febris atro felle venas exent
Uel summa pellis ignis obtrudat
Papulasq; feruor est in corpore
Credas cremari stridulis aut
Dilex putatis q; rector
Extentus vlnis q; reuellitur pates
Copago nervis q; sonat crepantibus
Sic eiulantes ossa clamant
Modosa torquet quos parva
Horretis omnes hanc
At qn seuit lamina
Uinu secatur viscus
Scapella tinguit dum putrefacta
Hum mitiores sunt
Putate ferru iam chirurgi
Inferre costis qd secat salubriter
Non est amax quo reformatur
Uideatur ista carpere artus
S; dant medelam rebus
Quis nescit autem quata
Contaminatq; carnis ac solubilis
Sordet tuinescit liquitur
Inflatur ira soluitur
Plurimq; felle tincta
Aux regestum
Illusa vestis gemma

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

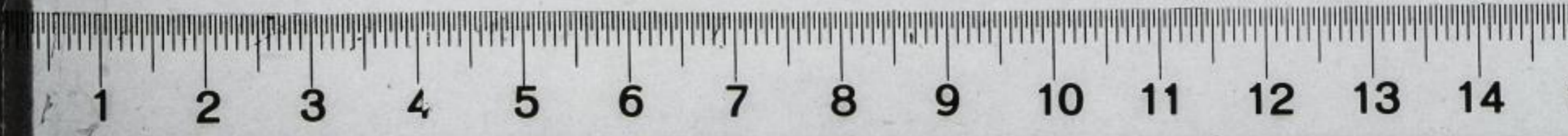
15

Dic quid videtur esse verum & congruum
Unum ne christum colere in christo patrem
An comprecari mille formarum deos
Arrisit infans: nec moratus retulit
Est quicquid illud quod ferunt homines deum
Unum esse oportet. & quod unum est unicum
Cum christus hoc sit. christus est verus deus
Genera deorum multa nec pueri putant
Stupuit tyrannus sub pudore fluctuans
Nec vim decebat innocenti gratule
Inferre lege: nec loquenti talia
Furoz sinebat efferatus parcere
Quis auctor (inquit) vocis est huius tibi
Respondit ille: Mater. & matris deus
Illa ex parente spiritu docta imbibit
Quo me inter ipsa pasceret cunabula
Ego ut gemellis vberum de fontibus
Lac parvus hausi. christum & hausi credere
Ergo ipsa mater assit exclamat cecum
Asclepiades. discipline & eritum
Tistem suę magistra spectet impia:
Male eruditi torqueatur funere
Infantis orba: quemq; corrupti ficit
Absit ministros vilis ut muliercula
Nostros fatiget. tantulos autem dolet
Ulexabit artus mortis auxilio breuis
Oculi parentis punientur acris
Quam si cruentę membra carpant vngula
Uix hęc profatus. pusionem precipit
Sublime tollant & manu pallent nates
Nox & remota veste virgis verterent

Est ovis filium suum

Unanimiter crederent plurimos homines
 graviter errare in via magistra fugas
 itaque deo supplicat mundum
 Cognatos cole
 Para te para
 Ne consilium ne accesseris antequam roceris
 Mundus esto
 Quod satis est dormi
 Magis crede
 Saluta libenter
 Diligentiam adhibe
 Coniugem ama
 Fratres abire noli
 Cui res videtur
 Vino te tempera
 Nil temere credideris
 Meretricem fuge
 Libros lege quos legeris memento
 Literas discere
 Parentis amorem
 Datum bonum est modum
 Cum bonis ambula
 Coniugium raris
 Magistram metue
 Vergundiam serva
 Rem tuam custodice
 Familiam cura
 Liberos erudi
 Mutuum
 Iuramentum serva
 Quam avaritia
 Certe consule
 Iudicio apelle
 Equum iudice
 a n

Nil temere in oculis deus et ope querendum est.
Sepe etiam in multis quibusdam diligenter adit.
Cumq; motus aliquos se velle ipse monere ius.
Si tibi sit charus noli desistere de prelo unquam.
Cōtra verbosus noli dūcere verba sup idit est.
Sermo datur cūctis, nisi non apte la parricis post.
Dilige sit aliis vobis tibi charus parricis post.
Sic bonis esse boni non re mala dāna sequant.
Cum bonis surge ne incipias nōnas multos haberi.
Nam nulli vacillare nōces ad cet esse locatū up u.
Rem tibi parricis certam parricis re noli ad illos.
Parricis id est est quia multa mala loquūtur.
Cum te aliquis laudat nōces parricis esse membra.
Plus aliis de se parricis tibi parricis noli up. unquam.
Officiū alteri multas narrare nōces noli up.
At aliis cum tu beneferis ipse filia noli idit ius.
Multos tibi facere tenet et dicitur venies up.
Fac tibi in re noli in tenet que faceret ipse up u.
Nōces si quis tenet in tenet loquūtur up.
Consciū ipse tibi de se parricis noli in ius.
Cum fueris felle que sunt adueta veneta noli.
Non eodem tibi respōdet ob hūna parricis up.
Cum dubia et fragilis sit tibi vita noli up.
In mortē aliter spem noli tibi ponere noli up.
Exiguū mōtus tibi dicit tibi parricis noli up.
Accipito parricis et plena tibi dicit membra up.
Infantem noli cum te natura creauit up.
Pauptatis omnis parricis tibi membra noli up.

Que fugias nobis sit vita aliena magistra
Quod potes in tēta operis ne perdere possis
Succūbas labos ut f. ultra tēta relinqua
Quod scis ne recte factum nobis flere
Ne videare malos unū qui pelle tēta
Iudicis quilibet sub unguis tēta rogato
Ipse etenim leges cupit ut tēta regatur
Quod merita pateris patiēter ferre memeto
Cūq; pater tibi sis in iudice tēta
Multa legas facito, plerisq; lege multa
Nam mirāta canit, hanc credēda poete
Inter cōiuvas fac hic semine modest?
Ne dicere loquar dum quis nobis habet
Cōiuvas irate noli maledicta tenere
Nā lachrymas hinc in iudice tēta plorat
Utere quibus hinc in iudice tēta abuti
Qui tūc tēta tūc tūc tūc tūc tūc tūc tūc
Fac tibi monas in tēta ne esse tūc tūc
Que hinc tūc tūc tūc tūc tūc tūc tūc
Uxoris lingua u tūc tūc tūc tūc tūc tūc
Nāq; malum est non pati, nec esse tūc
Dilige ne egra charas pietate parētes
Nec matrē tūc tūc tūc tūc tūc tūc tūc
Ecce tūc tūc tūc tūc tūc tūc tūc
Nec tūc tūc tūc tūc tūc tūc tūc
Hec pcepta tibi tūc tūc tūc tūc tūc tūc
Inuenies alio quod te vitare magistra
Despice diuitias si nis anima esse hoc

Admirari debetis de his hominibus se uelita petentibus
Oportet que sitis in pibus singe uonit a auarici mu d.
Quiliditibi diuiciae p b f u o t h i p a d i e r i a b u n t a e a u d.
Si fama ueritate cupis dum dicitis honestam u.
Ita fugias a nimis deinde tu sit malis gaudia dicit u d.
Cum sapias cum motu r i d r e s s e n e o r a d i t u m d.
Nam quocumq; se ne se n s u p u e r i h i n i q u i l l o e s t i l l x
Disce aliquid nam tunc subito fortuna excedit d.
Ars remanet uita u q s h u a r i n i s u d u p e s e n t i a u d.
Prosperitas tunc t a n t a c i t u e q u o d t u q u i s q s i t q u a n t u d.
Sermo hominum i n d i c e s e t f a l a t e i n d i c a t i q u a n t u d.
Exerce studium q u o s p e n e p t u r i s a n t e q u a n t u d.
Ut cura i n g e d i t u r h i s a m a n u s i a d u u a t u s i n q u a n t u d.
Multum uenturone curas t e m p o r a b a t u m i n i f i d.
Non mortem metuis quia s i t c o t e m p o r e u i t a m u d.
Disce sed a d o r t i s i n g a t t e r i p e p r e d i t e n q u a n t u d.
Dob p a g e r e t e m i m i l b p e d u m d o c t r i n a b o n a u d.
Hoc bibe quod possis si t e n i s u i u e r e s a m u d.
Morbi causa mali m i n i s t r a e s t i p e s o n q u o b u p t a s t.
A u d a r i s q u i d o c u q s p a l a m q u a t u q s p h a t i o n d.
Hoc uide de bur his l e u i t a t i d o c t r i n e d i q u i p e s o r a f.
Tranquillis debet que s i n t a d u e r s a c o u p t u d.
Kur h u s c u a d u e r s u m e l i n d s p e r a n e m e n t e p s i l u d.
Disce decessos a u r a s a p l e n t i a p e s i t i n m i n a u d.
Karodatur longo p r o u i d e n t i a t e m p o r i s p s u a u d.
Parce l a d i a d o m i n i q u a m t u s e p e p a d i a t u d.
Una dies q u a l i t a s i t e r i t u d i t e r i t a u d i t u s m o n a s t.
R e p u n t a t q u a n t u r s i l e n t i a t e u e l l a d u e r i t u r q u l u d.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

1

Itone pa atopa em del circa creaturas idiuia ee dicim?
nec illis assentior q non varijs linguis loquitos sz dum he
braice loqrent a diuersaz linguaz homib? intellectos volit
aplos: cur? opionis cofutatio qz loco isti non puenit in aliud
temp? est differēda. Discāt isti nō me sed aplo docēte genera
linguaz z itēptationē sermonū que sine poetaz cognitioē
fieri nō potest dona esse spūs sci: discāt aplm ipsum nō unqz
poetaz vsū fuisse testimonijs. discāt fuisse quosdā magnē
et scitatis z sciē viros in ecclesia qui Virgiliū poetā gentile
aphtasse velint cū dixit iā noua pgenies celo demittit alto
Jam redit z ego: redeunt saturnia regna. Resipiscāt
igit z sint tardi ad loquēdum promptiores ad audiendum:
meminerit in magni patris familias domo non vni? generis
nō vni? vsus tātum vasa: in vno hoīs corpe non vnum tm
membz sed plurima esse bis nāqz diuersoz generum instru
mētis: z si non tu tamē opus habet. crist? ad cur? obsequiū
suadēte in secūda eplā ad corinthios aplo corp? animūqz
et oia corporis animiqz bona que in nobis sunt z quotquot
futura sunt cōacertare ipso fauente pponimus.

Finis.

